

ਫੁਲ ਬੈਂਚ।

ਸੀ. ਜੇ., ਅਤੇ ਫਲਸ਼ੋ, ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ. ਜੇ.

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ “
ਭਾਰਤ ਦਾ ਡੋਮੀਨੀਅਨ” ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, — ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਅਪੀਲੈਂਟ।

ਬਨਾਮ

ਫਰਮ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ-ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ,- ਮੁਦਈ-
ਆਰ'ਸਪੈਡੈਂਟ।

1951 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 75,

ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ,
1947, A⁸(1)(a)—ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ
ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਲਾਗੂਯੋਗਤਾ—ਉੱਤਰੀ ਪੱਛਮੀ ਰੇਲਵੇ ਦੁਆਰਾ ਕਰਾਚੀ ਤੋਂ
ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਤੱਕ ਮਾਲ-ਸਪੁਰਦਗੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਡਿਲੀਵਰੀ ਮਾਲ—ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ
ਮੁਕੱਦਮਾ—ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

'ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ) ਐਕਟ (1948 ਦਾ XLVII)
—ਸੈਕਸ਼ਨ 4—ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪਲੇਟਿਫ ਫਰਮ ਦੇ
ਮਾਲਕ, ਪਰ ਤਹਿਰਾਦੂਨ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ—ਦਿੱਲੀ
ਵਿਖੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ—ਦਿੱਲੀ ਅਦਾਲਤ — ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ
ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਡਿਕਸ਼ਨ.

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ (1908 ਦਾ ਐਕਟ V)—ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਅਤੇ 80—
ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ (1890 ਦਾ IX)—ਸੈਕਸ਼ਨ 77—ਸੈਕਸ਼ਨ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ

195
Mar. 5th

ਕੋਡ, ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 77, ਰੇਲਵੇ ਐੱਫਸੀਐਕਟ—ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ—ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਗਠਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ.

25 ਫਰਵਰੀ, 1947 ਨੂੰ, ਕਰਾਚੀ ਦੀ ਇੱਕ ਫਰਮ ਨੇ ਉੱਤਰੀ ਪੱਛਮੀ ਰੇਲਵੇ ਦੁਆਰਾ ਕਰਾਚੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਤੱਕ ਮਾਲ ਭੇਜਿਆ। ਕੰਸਾਈਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੰਸਾਈਨੀ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਰਆਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਦੇ ਬੀਐਸਜੇਐਸ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ। ਮਾਲ ਕਦੇ ਵੀ ਡਿਲੀਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 26 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1948 ਨੂੰ, BSJS, ਜੋ ਕਿ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਵਿਖੇ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ, ਨੇ ਗੈਰ-ਡਿਲੀਵਰੀ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿਰੁੱਧ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਆਰਡਰ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 8(1) (ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, - ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਬਚੀ ਹੈ।

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ 1948 ਦੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ) ਐਕਟ XLVII ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਫਰਮ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਵਜੋਂ ਪਹਿਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਮੁੜ-ਸਾਈਡ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਦਿੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 77 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਸੇਵਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਵੈਧ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕਦਮ ਹੈ, ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏਗਾ। ਕਾਰਵਾਈ- ਲਈ।

(ਹੋਰਫਬਲ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ¹? ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਹੋਬਲ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਫਲਸ਼ੋ, 18 ਨਵੰਬਰ 1954 ਨੂੰ, ਫੈਸਲੇ ਲਈ), ..
^

ਸ੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ II, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ, ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਮਿਤੀ 15 ਨਵੰਬਰ, 1950, ਸ੍ਰੀ ਡੀ.ਆਰ. ਪਾਹਵਾ, ਕਮਰਜ਼ੀਅਲ ਸਬ-ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1949, ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰੁਪਏ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇਣਾ 2,135-10-0 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਪਾਤਕ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1949 ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।

ਐਨਐਲ ਸਲੂਜਾ ਅਤੇ ਕੇਸੀ ਨਈਅਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ:

ਐਚ.ਐਸ.ਗੁਜਰਾਲ ਅਤੇ ਏ.ਸੀ.ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰੀ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ.

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ. ਕੋਲਕਾਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ

ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੰਡਾਰੀ ਦੇ ਦੋ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਨਾਨੀ ਲਾਲ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਸਤ ਯੋਦਰ ਨਾਥ ਰਾਏ (1), ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਚਮਨ ਲਾਲ ਲੂਨਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (2) ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜਣਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਡਰ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗੀ।

ਨਿਰਣਾ.

ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਇਸ ਦੂਜੇ ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਜੋ ਕਿ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। 25 ਫਰਵਰੀ, 1947 ਨੂੰ, ਕਰਾਚੀ ਦੀ ਇੱਕ ਫਰਮ ਨੇ ਰੇਲਵੇ ਰਸੀਦ ਨੰਬਰ 152065 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰੀ ਪੱਛਮੀ ਰੇਲਵੇ ਦੁਆਰਾ ਕਰਾਚੀ ਤੋਂ ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਸਿਟੀ ਤੱਕ ਸਿਲਾਈ ਦੀਆਂ ਸੂਈਆਂ ਦਾ ਕੇਸ ਖਰੀਦਿਆ। ਮੈਸਰਜ਼ ਬਲ- ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਿੰਘ-ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਫਿਰ ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਦਾ ਸੂਈਆਂ ਦਾ ਕੇਸ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 26 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1948 ਨੂੰ, ਮੈਸਰਜ਼ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ-ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਦਾ ਪਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਵਿਰੁੱਧ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। 2,500 ਸੂਈਆਂ ਦੀ ਅਸਲ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਅੰਦਾਜ਼ਨ ਮੁਨਾਫੇ ਸਮੇਤ ਗੈਰ-ਡਿਲੀਵਰੀ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਵਜੋਂ ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਸੰਭਵ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 77, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਕਾਇਆ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਠਾਈ ਸੀ। ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(i) 1952

(2) ਏਆਈਆਰ 1954 ਪੰਜਾਬ 129

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ,
ਕਾਰਨ ਕਿ ਮੁਦਈ - ਫਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰਜ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਬਲਵੰਤ ਯੂਐਸਈਜ਼ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸਿੰਘ-ਜਸਵੰਤ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ' 1948 ਦੇ ਐਕਟ 47 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਿੰਘ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਫਲਸੌ ਜੋ ਸੂਈਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਸੀ। 2.135-10-0 ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਫਰਮ ਰੇਲਵੇਵ ਰਸੀਦ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀਕਰਤਾ ਸੀ। 1947 ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਕਾਇਆ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ 2J 35-10-0.

ਦੂਜੇ ਐਡੀਸ਼ਨ ' ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅੰਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਿਰਫ ਦੋ ਨੁਕਤੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਬਲਿਲਟਵ ਦਾ ਸਵਾਲ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕ ' ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਨਿਆਇਕ-ਫਰਮ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਡੇਬਰਾ ਡਨ ਵਿਖੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਵਜੋਂ 1948 ਦੇ ਐਕਟ 47 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਤਾਕਤ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਹੀ, ਦਿੱਲੀ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ 1947 ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀ) ਆਰਡਰ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਈਚਬੈੱਡ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੇਸ ਓਨਮਾਰੂਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਐੱਨਐੱਨਐਕਸ-ਪਹਿਲਾਂ ਡੀ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
1947 ਦੇ ਆਰਡਰ ਦੇ ਢੁਕਵੇਂ ਹਿੱਸੇ। "ਆਰਟੀਕਲ 8 ਅਤੇ 9 ਦੇ ਸਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦਾ ਡੋਮੀਨੀਅਨ,
ਪੜ੍ਹੋ:- ਭਾਰਤ"

ਪੱਕਾ ਬਲਵੰਤ

"8. (1) ਸਿੰਘ-ਜਸਵੰਤ

ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ

ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਸ਼ਾ", ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ, -

ਫਲਸ਼ੋ ਜੇ

- (a) ਜੇਕਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ
ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ, ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਦਬਦਬਾ
ਕੌਸਲ ਵਿੱਚ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ; ਅਤੇ
- (b) ਕੌਸਲ ਵਿੱਚ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਬਜਾਏ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ
ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ;

ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ : ਉਹ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ
ਇਕੱਤਰ ਹੋਏ ਹਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ , ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਹ
ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਇਨ ਕੌਸਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ , ਪਾਕਿਸਤਾਨ
ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਡੋਮੀਨੀਅਨ,
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

* * * *
* * * *
* * * *

(6) ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲੇਖ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗਾ

ਪ੍ਰਭਾਵ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ

ਇਸ ਆਰਡਰ ਦੇ 9; ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਬੈਲੋਂਸ ਅਤੇ

ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ
ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸ ਆਰਡਰ
ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

Union of India,
previously de-
scribed
“ Dominion of
India ”
v.
Firm Balwant
Singh-Jaswant
Singh

Falshaw, J.

9. ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਇਨ ਕੌਂਸਲ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ/ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ, ਗਾਰੰਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਬਕਾਇਆ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ, -

(ਏ) ਗਵਰਨਰ* ਜਨਰਲ ਇਨ ਕੌਂਸਲ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਹੋਣ;

*

*»

ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਰੇਲਵੇ ਨੂੰ ਖੋਪ ਲਈ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਆਰਟੀਕਲ 9 ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ "ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ" ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਬਨਾਮ ਸਰਾਜ - ਉਦੀਨ ਬਾਟਲੀ (1) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਕਲਕੱਤਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਹੋਸਟਲ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਉੱਤੇ ਲਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮਈ, 1948 ਵਿੱਚ, ਪਰਿਸਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਫਰਵਰੀ, 1947 ਤੋਂ ਜਨਵਰੀ, 1948 ਤੱਕ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਵਜੋਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੂਲ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ। ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 8(2)(ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

"ਨਿਯੁਕਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੰਗਾਲ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ,

(1) ਏਆਈਆਰ- 1954 ਐਸਸੀ 193

ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ, ਹਨ।
ਪਹਿਲਾਂ ਡੀ ਲਿਖਿਆ

"ਦਾ ਦਬਦਬਾ

ਪ੍ਰੋ-ਫਾਲਸ਼ਾ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਿੰਘ-ਜਸਵੰਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਜੇ. ਵਿੰਸ;

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹੈਰੀਜ਼, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ

ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਨੂੰ 1 ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਰਟੀਕਲ 8(2)(ਏ), ਪਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 8 (6) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਹ ਆਰਟੀਕਲ ਆਰਟੀਕਲ 9 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਐਸ.ਆਰ. ਦਾਸ, ਜੇ. , ਜਿਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:-

“ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਿਰਫ ਆਰਟੀਕਲ 9 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦਾ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਉਸ ਆਰਟੀਕਲ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 'ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ' ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਪੈਸੇ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ 'ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ' ਵਜੋਂ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਣਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਇਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ

, rllnipo of India,
--previously de-
, scribed
■ "Dominion of
India"
/ v.
.Firm Balwant
- Singh-Jaswn nt
Singh

Falshaw J.

ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 'ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ' ਹੈ ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਨੂੰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ' ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀਆਂ' ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਵਰਤਿਆ. ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡਵੋਕੇਟ -ਜਨਰਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਨੁਛੇਦ 8 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੁੱਟਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਫਾਰਮ ਦੇ ਖਾਸ ਦੇ ਲਈ ਦਾਅਵੇ। ਅਜਿਹਾ, ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਫਰੇਮਰਾਂ ਦਾ * ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ * ਇਹ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜੇਕਰ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ।

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਬਨਾਮ ਮਿਦਨਾਪੁਰ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀ ਕੰ., ਲਿਮਟਿਡ, (1)
ਦੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਹੈਰੀਜ਼, ਸੀ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੰਦਰ, ਜੇ., *ਈਸ਼ਵਰ ਮਦਨ ਗੋਪਾਲ ਜੀਉ* ਬਨਾਮ *ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਸੂਬੇ (2)*, * ਅਤੇ *ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਪੂਰ, ਜੇ. v. ਮੋਹਨ ਲੈਲ (3)*।

'ਕਰਜ਼ੇ, ਗਾਰੰਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀਆਂ' ਵਾਕੰਸ਼ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ VII ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 178 ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ, 1935, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਹਰ ਵਰਣਨ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਥੋਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਗੁਆ - ਰੈਂਟੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ

- (1) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1950 ਕੈਲ. 159
- (2) ਏਆਈਆਰ 1950 ਕੈਲ. 463
- (3) ਏਆਈਆਰ 1951 ਪੰਜਾਬ 382

ਰਾਜ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ, ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਲਈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਸ ਸੰਘ ਵਿੱਚ, ਸੰਦਰਭ
'ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ scripted

ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਜਾਂ "ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਤ ਨਾਲ
ਸਬੰਧਤ ਸਮਝੌਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਦਾ ਦਬਦਬਾ
ਭਾਰਤ"

v.

ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਨੂੰ Firm Balwant
ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ Singh-Jaswant
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ Singh

ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਓ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ। ਇਹ, ਕਦੇ ਵੀ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼ Falshaw, J;
ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਸਮੀਕਰਨ 'ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ' ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ। ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗੀ
ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜੋ ਕਿ
ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸਾਬਕਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ

ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ' ਦਾ ਦਬਾਅ। ਜੋ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ
ਉਸ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਸੀਂ
ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਂ, ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ
ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ
ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਓ।

ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕੁਝ
ਹੱਦ ਤਕ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਉੱਠਦਾ ਹੈ,
ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰੇਲਵੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ
ਮਾਲ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ 'ਹੋਰ' ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਦੂਰ ਹੈ। ਕਿਸੇ
ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਹਨਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ
ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ।

ਇਸ ਲਈ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ
ਨੂੰ ਆਰਟੀਕਲ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਰਟੀਕਲ 8(1)(ਬੀ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ
ਸਕਦਾ ਹੈ ਆਰਟੀਕਲ 8(1)(a), ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਹ ਡਿੱਗਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ।
ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਹੈ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ, ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਕੇਸ ਜੋ ਸਾਢੇ-ਪਹਿਲਾਂ ਡੀ- ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਝਗੜੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ। ਇਹ ਰੇਕਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ-

•'ਬਰਗ ਦਾ ਡੋਮੀਨੀਅਨ, ਜੇ., ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਲੋਕ ਨਾਥ ਸਾਹਾ (1)।

ਭਾਰਤ" ਜੋ ਕਿ ਫਰਮ ਬਾਲ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਬੰਗਾਲ ਅਸਾਮ
ਰੇਲਵੇ ਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ-ਜਸਵੰਤ ਨੂੰ ਮਾਰਚ, 1947 ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਸਹੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।
ਦੇਵੋਂ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹੁਣ ਸਥਿਤ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ. ਮਾਮਲਾ

ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਵਾਸ ਨਾਲ ਰੋਕਸਬਰਗ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:-

“ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਰਡਰ ਆਈ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਆਫ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਂ
ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਆਫ ਦੇ ਅਧੀਨ

ਆਈ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਕਬਿਤ ਲਈ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਛੋਟੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਦਾ-,
ਦਾ ਕਨੂੰਨੀ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਜੋ ਵੀ ਜੋ ਵਿੱਚ ਹੈ
ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਰਾਜ
ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ
ਆਰਟੀਕਲ 8(1)(ਏ) ਜੇਕਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ
ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ. ਪਰ ਮੈਂ ਹਾਂ
ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਮਾਰਚ, 1947 ਵਿਚ ਮਾਲ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ,
ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਸੋਚਿਆ
ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ 'ਨਿਯੁਕਤ ਦਿਨ' ਤੋਂ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਲਈ ਮੰਨਿਆ
ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ
ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ.

ਆਰਡਰ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 8(2) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ *ਪੱਛਮੀ
ਬੰਗਾਲ ਬਨਾਮ ਮਿਦਨਾਪੁਰ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀ ਕੰਪਨੀ (2)* ਦੇ ਮਾਮਲੇ
ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ
ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਘਰ ਦਾ ਲੀਜ਼ ਸੀ
ਜੋ ਇੱਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਲੀਜ਼ 'ਨਿਯੁਕਤ
ਦਿਨ*' ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ
ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਬਾਅਦ

(1) ਏਆਈਆਰ 1952 ਕੈਲ. 140

(2) 54 CWN 677

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੰਜਨ ਬਾਸੂ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰੌਕਸਬਰਗ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਫਿਰ ਤੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਾਮਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਰੇਲਵੇ 'ਤੇ ਨਵੰਬਰ, 1946 ਤੋਂ ਅਤੇ ਹੁਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂ ਤੱਕ, ਗੈਰ-ਡਿਲੀਵਰੀ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਲੋਕ ਨਾਥ ਸਾਹਾ, (2) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੇਲ ਮਾਰਗ ਨਾਲ ਬੁੱਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਰਤੀ ਦੇ ਪੈਰਾ ਗ੍ਰਾਫ 8 ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ. ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947, ਮਾਲ ਦੀ ਕਾਰ ਰਾਈਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਮੰਜ਼ਿਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਿੰਦੂ ਸੀ, ਉਦੇਸ਼ - ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ। ਇਤਫਾਕਨ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣਾ ਸੀ। ਇਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਚਮਨ ਲਾਲ ਲੂਨਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ: ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (3), ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ 1945 ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਟਰੀ ਡੋਰਵ ਫਾਰਮ ਨੂੰ ਚਾਰੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਠੇਕੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜੋ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ

(2)

ci sn r WN go

ਇੱਕ ਟੀ.ਆਰ. 1353 ਕੈਲ 140

(3) ਏਆਈਆਰ 1954 ਪੰਜਾਬ 129

*

ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਖੋਸਲਾ ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ.ਜੇ., ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ "ਭਾਰਤ" ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੀ।",

ਧਾਰਾ 8(1) (ਦੇ) ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸਿੰਘ-ਜਸਵੰਤ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਨਾਲ ਆਰਾਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਉਸ ਸਿੰਘ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅਟੱਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਵਾਲੇ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

“ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ
ਆਰਟੀਕਲ 8 (1) ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਰੀ ਕੰਟਰੈਕਟਸ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ
ਕਿ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਡ ਕੰਟਰੈਕਟਸ ਉੱਤੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ,
ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ
ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ

ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸਰਸਰੀ ਜਾਂਚ ਵੀ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ
ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਇਸ
ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ

ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਤੇ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ
ਜੀਵਿਤ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ
ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ
ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ
ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

- ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਣਦਾਰੀ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮਝੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਤਾਨਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜੇ ਇਹ ਟੈਸਟ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਕਿਸ ਟੈਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ।

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, "ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਆਫ ਦ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਚੀਨੂਭਾਈ ਜੋਸ਼ਿਨਭਾਈ ਅਤੇ

ਭਾਰਤ" ਹੋਰ (1)। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ wn1 * ਮੁਦਈ ਨੇ ਮਾਰਚ ਮਹੀਨੇ ਬੜੇਦਾ

ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਡਾ. 1947. ਪੁਰ-

ਕਿਰਨ ਬੱਲ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ *

? ? ਆਰ

ਸਿੰਘ-ਜਸਵੰਤ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਵਿਚਾਰ-

ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਫਲਸ਼ੋ ਜੋ ਈ ਆਰਡਨੈਂਸ ਪੈਰਾਸੂਟ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਪਈ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਹ - 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡੀ-ਲਿਵਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਐਕਟ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਸੰਪਤੀ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੇਵਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਉਸਾਰੀ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪਏ ਮਾਲ ਦੀ ਤਾਘ ਸੀ। ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਜੋ 15 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਟਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੀ ਸੀ, ਇਹ ਸਮਾਨ ਉਸ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਸੀ। ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜਦੋਂ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਉਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਫਾਗਲਾ, ਸੀ.ਜੇ.- ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੰਨਾ 16 'ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ-

15 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਇਨ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਅਤੇ - ਵਿਵਸਥਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸਿਰਫ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੀ ਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ, ਉਦੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸੀ

(1) ਏਆਈਆਰ 1953 ਬੰਬ. 13

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, "ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ "ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਇਨ ਕੌਂਸਲ ਮੈਂਟ ਇੰਡੀਆ" ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸਿਟੀ-ਫਰਮ ਗ ਅਲਵੰਤ ਜੇਨ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਕੋਲ ਸਿੰਘ-ਜਸਵੰਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ- ਸ਼ੁਮਘ ਟ੍ਰੈਕਟ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਫਾਲਸ਼ੋ ਜੋ ਉਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ, ਸਿਰਫ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ * 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਣਾਉਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਸੀ।

ਸਮੱਗਰੀ ਕੀ ਸੀ ਕਿ ਕੀ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੀ। ਜੇ ਇਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ

ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਾਕਿ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। - ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੌਸਲ ਵਿੱਚ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 (1) (ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਆਦਰ.

ਪਹਿਲਾਂ" ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, "ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਰਾਜ, ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ- " ਰਿੰਗ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਫਰਮ ਬਲਵੰਤ^ ਈਸੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਵਾਲ-ਸਿੰਘ-ਸਿੰਘ-ਦਿੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ- _ " , ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਫਾਲਸਨੋ, ਜੇ. ਏ

ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕਿ 1948 ਦੇ ਐਕਟ 47 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਫਰਮ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਵਜੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵੀ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਚੋਵੇਂ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਹਿਜ਼ ਸੇਵਾ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈਰੀਜ਼, ਸੀਜੇ, ਅਤੇ ਚੱਕਰਵਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਜੇ. ਇਨ ਡੋਮਿਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਜਗਦੀਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਪੰਨਾਲਾਲ (1)। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਰੇਲਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ ਬੰਗਾਲ ਨਾਗਪੁਰ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਲਕੱਤਾ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਡਿਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ, ਹੈਰੀਜ਼, ਸੀਜੇ, ਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਇੰਡੀਆ ਇਨ ਕੋਂਸਲ (2) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈਰੀਜ਼, ਸੀਜੇ, ਸਮੇਤ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

case *Bansi and others v.*

(1) *Governor-General of*

AIR t-H9 ਕੈਲ. "22

(2)

ਏਆਈਆਰ 1952 ਕੈਲ. 35 (FB)

'ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡੋਮਿਨੀਅਨ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦਫ਼ਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੋਟਿਸ ਲਿਡੀਆ ਸੀ"

ਸਥਿਤ. ਮੁੱਖ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।" ਦਾਸ, ਜੇ. ਅਤੇ ਹੈਰੀਜ਼, ਸੀ.ਜੇ., ਨੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਬੰਧਿਤ ਫਰਮ ਵਾਂਗ ਜਜ਼ਮੈਂਟ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਡੋਮੀ- ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਨਾਮ ਜਗਦੀਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ (1), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ, ਗਲਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ।

ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦਾਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ.

ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਦੀਆਂ ਹਾਈਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਜ਼ੀਜ਼ੁੱਦੀਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਦ ■ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (2), ਰਾਜਮੰਤਰ, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਰਾਜ-ਗੋਪਾਲ ਅਯੰਗਰ, ਜੇ. ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਵੈਧ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁੱਢਲਾ ਕਦਮ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏਗਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕਦਮ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਗਜ਼ੇਦਰਗੜਕਰ ਅਤੇ ਵਿਆਸ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਲਗਭਗ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਾਟਾ ਸੂ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (3) ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦੀ ਅਪੀਲ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੀ ਗਈ ਹੈ ' ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ 12 ਮਾਰਚ, 1951 ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ।

- (1) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. (36) 1949 ਕੈਲ 62?
- (2) (1955) MLJ 316
- (3) ਏਆਈਆਰ 1954 ਬੰਬ: 129

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਇਹ ਕਾਪੀ ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਇੱਕ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ " ਦਾ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਜਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮਾਂ ਸੰਭਾਲਦੇ ਹੋਏ ਕਿ

ਭਾਰਤ" ਦੀ ਕਾਪੀ ਲਈ ਨਵੰਬਰ, 1950 ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ v. ਉਸ ਦਿਨ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਐਪ- ਫਰਮ ਬਲਵੰਤਪ ਈ ਏ ਜੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਪੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਪਾਪ ਜੇ ਜਾਂ 11 ਮਾਰਚ, 1951 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਕਲ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਡਿਲੀਵਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ 14 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਠੋਸ ਆਧਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ, ਪਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Bhandari, C. J. ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀਜੇ ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

Bishan Narain,
J. ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ